

Pr. Liisa- Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister

20.11.2024

ARUPÄRIMINE

Seoses kohtute kärpeplaaniga.

Lugupeetud justiits- ja digiminister

Vabariigi Valitsus on teinud ministeeriumidele ülesandeks kärpida iga ministeeriumi haldusalast 3 aasta peale kokku 10 %, sellest 5% järgmise aasta kavandatavast eelarvest. 2025 aasta kohtute eelarveid tuleb kärpida 5%, mis on ligikaudu 2,1 milj eurot ning kärpeettepanekuid ootab minister kohtusüsteemilt endalt.

Jõhvi kohtumaja käekäik on oluline osa piirkonna õiguskindluse tagamisel ning riigi kohalolu tagamiseks. Viru Maakohtu esimees on väljendanud ühe kärpeplaani versioonina Jõhvi kohtumaja sulgemist 2026. aastal.

Jõhvi kohtumaja kohtunikud on väljendanud kategoorilist vastuseisu Jõhvi kohtumaja sulgemisele. Nende väljatoodud põhjendused on järgmised:

- kahjustab nii õigusteenuse kui õigusemõistmise kättesaadavust Jõhvi kohtumaja teeninduspiirkonnas (valdavas ulatuses Ida-Viru maakonnas) ning nõrgestab riigi mainet piirkonnas;
- Võrreldes kohtunike arvuga teistes I astme kohtutes on Jõhvi kohtumaja üks vabariigi suuremaid (jättes kõrvale Tallinna, Tartu ja Pärnu kohtumajad);
- Jõhvi maja ehitati 2010. aastal riigi enda tellimusel ning on Viru Maakohtu kohtumajadest kõige uuem, kaasaegsem, energiasäästlikum ja mugavam nii töötajatele kui menetlusosalistele;
- Jõhvi kohtumaja teenindab Ida-Viru maakonda (välja arvatud Narva linn, Sillamäe linn, Narva-Jõesuu linn ja Vaivara vald)¹ - 4 valda (Toila vald, Jõhvi vald (sh Jõhvi linn), Lügane vald (sh Kiviõli ja Püssi linnad), Alutaguse vald) ja Kohtla-Järve linna².
- Jõhvi linnas või Jõhvi kohtumaja teeninduspiirkonnas asuvad kõik kohtu tööga seotud asutused: Viru Ringkonnaprokuratuur, Ida prefektuur, Viru Vangla, psühhiaatriahaigla (tahtest olenematu ravi asjad), valdav enamus maakonna hooldekodused (eestkostetasjad), IT keskus.

¹ Justiitsministri määrus nr 46 „Maa- ja halduskohtute kohtumajade täpsed asukohad ja teeninduspiirkonnad ning ringkonnakohtute asukohad“ (vastu võetud 27.10.2005 nr 46, avaldatud RTL 2005, 111, 1706) § 2

² Eesti Linnade ja Valdade Liit (<https://www.elvl.ee/kohalikud-omavalitsused/eesti-vallad-ja-linnad-maakondade-kaupa>)

Arupärimine

Põhjendused Jõhvi Kohtumaja sulgemise vastu on välja toodud rohkemgi, mis on edastatud ka ministriile.

Viru Maakohtu kohtumajade teeninduspiirkondade pindalad:

- Jõhvi kohtumaja teeninduspiirkond 2522,77 km²
- Rakvere kohtumaja teeninduspiirkond 3704,49 km²
- Narva kohtumaja teeninduspiirkond 485,03 km²

Tuginedes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvile 139 palume justiitsministril vastata järgmistele küsimustele:

1. Millised on ministri ettepanekud säilitamiseks Jõhvi kohtumaja tegevus järgnevatel aastatel?
2. Kuidas tagatakse Jõhvi kohtumaja töötajate kindlustatus?
3. Millise signaali annab riigi otsus Jõhvi kohtumaja sulgemise plaanidest kohalike inimeste õigustunde tagamisel?
4. Kuidas tagatakse õiglane õigusemõistmine, kui kuritegevuse arv on suurenenud?
5. Jõhvi kohtumaja käigus hoidmine on strateegiliselt sümboolse väärtusega. Millal toimuvad Jõhvi kohtumaja jätkamise otsuste tegemine ja minister seisab regionaalselt tugevate kohtute säilimise eest?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

ARVO ALLER

Markus Helme

RAIN EPLER

Kert Kiigo

Evelin Paalamets

Kiigo

Paalamets